

Protocol tegen pesten

Protocol tegen pesten

1. Wat is pesten?

Wat is plagen? Wat is pesten?

Bij plagen geldt in algemene zin:

- Er is geen winnaar of verliezer
- Het gebeurt incidenteel
- Er is geen letsel (fysiek of psychisch)
- De ander is in staat zich te verdedigen

Bij pesten gaat het om:

- Buitengesloten worden of genegeerd worden (doen alsof je niet bestaat)
- Uitgescholden worden vanwege het anders zijn b.v. kleding, uiterlijk etc.
- Door iemand of groep zonder reden geslagen worden
- Bedreigd worden, onder druk zetten
- Cyberpesten

Als dit steeds bij hetzelfde kind gebeurt en meerdere keren per dag of per week, dan is er sprake van structureel pesten. Iemand die gepest wordt kan daar blijvend schade van ondervinden.

2. Drie partijen bij pesten

Er zijn bij pesten drie partijen:

- a. Het gepeste kind;
- b. De pester;
- c. De meelopers en omstanders.

a. Het gepeste kind

Waarom worden bepaalde kinderen gepest? Dat kan komen door het uiterlijk of door het gedrag. Kinderen die gepest worden zien er vaak iets anders uit, gedragen zich iets anders, wijken motorisch iets af of doen iets net anders dan de andere kinderen.

Kinderen die gepest worden zijn vaak minder weerbaar, ze zijn onzeker of angstig, durven weinig te zeggen en ze zijn bang om uitgelachen te worden, waardoor een pester de kans krijgt. Dit gedrag wordt extra versterkt door pestervaringen. Veel gepeste kinderen zijn eenzaam; ze verzwijgen dat ze worden gepest. Ze hebben het gevoel dat het hun eigen schuld is. Ze schamen zich dat ze niet voldoen aan het ideaalbeeld van hun ouders. Belangrijk is dat een gepest kind weet dat er wel degelijk een oplossing is en dat het bij leerkracht of ouders in een sfeer van veiligheid, vertrouwen en ondersteuning zich kan uiten.

b. De pester

Pesters willen populair zijn door te laten zien wat ze durven en kunnen. Ze hebben vaak feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk zijn aan te pakken. De pesters zetten de meelopers en de omstanders voor een keuze: je bent voor of je bent tegen me.

Meisjes pesten minder openlijk dan jongens; ze sluiten vaak andere kinderen buiten; het gaat er vaak om wel of niet bij de groep te horen.

Pesters weten niet hoe ze hun agressie op een goede manier moeten uiten. Ze missen bepaalde sociale vaardigheden waardoor ze later vaak moeite hebben om langdurige vriendschappen te onderhouden. Bij de aanpak van het pesten zal de pester eerst ontkennen of bagatelliseren.

Toch kan ook de pester ervaren dat het er in wezen om gaat dat hij/zij wordt geholpen om op een normale manier met andere kinderen om te kunnen gaan.

c. De meelopers en de omstanders

Meelopers zijn kinderen die achter de pester aan lopen en zo nodig meedoen. Omstanders zijn kinderen die niet meedoen, niet tegen de pester optreden, maar het laten gebeuren.

Meelopers en omstanders hopen door hun gedrag vriendschap met de pester te verkrijgen, ook enigszins stoer over te komen en niet het risico te lopen om zelf te worden gepest. Er zijn ook kinderen die zich wel degelijk schuldig voelen omdat ze niet opkomen voor het slachtoffer of niet om hulp vragen. Ze kunnen daar gevoelens van grote onmacht bij krijgen. Als een groep gaat pesten, leidt dit meestal tot nog ernstiger problemen.

3. Kapstokregels Netwerkschool

Er zijn zes kapstokregels opgesteld, die zich richten op het voorkomen van pesten en op het optreden tegen pesten.

4. Pesten voorkomen

De school werkt preventief om pestgedrag te voorkomen:

- De *kapstokregels van de Netwerkschool* hangen in de gangen en eventueel in de lokalen;
- Minimaal twee keer per jaar, aan het begin van het schooljaar (gouden weken) en in januari (zilveren weken) worden in alle groepen de regels besproken; aan de leerlingen wordt gevraagd of er in de groep wordt gepest (kan schriftelijk / anoniem);
- De leerlingen worden gestimuleerd elkaar op de regels (tegen pesten) aan te spreken;
- De methode Soemo, waarmee op school in alle groepen gewerkt wordt, behandelt ook pestaspecten;
- De groepsnorm is: niet pesten;
- Klikken aan de leraar over pesten mag;
- De kinderen worden bewustgemaakt van het feit dat groepsvorming in negatieve zin gevolgen kan hebben;
- Kinderen leren hoe belangrijk de rol van de groepsleider(s) is;
- Personeelsleden spreken alle leerlingen, ook van andere groepen, aan op de regels;
- Tijdens de pauzes wordt het spelen gestimuleerd;
- Er is voldoende plaats om te spelen op de speelplaats;
- Pestproblemen worden in de teamvergadering besproken;
- De ouders worden geïnformeerd over het pestprotocol;
- De school heeft een coördinator sociale veiligheid aangesteld. Bij ons op school is dit Diana Noordhuis.
- De school heeft een anti-pest coördinator aangesteld. Bij ons op school is dit Diana Noordhuis.

5. Optreden bij pesten

Als het pesten steeds bij hetzelfde kind gebeurt en meerdere keren per dag of per week, dan is er sprake van structureel pesten. Iemand die gepest wordt kan daar blijvend schade van ondervinden.

De kans dat pestgedrag ook op onze school kan ontstaan/voorkomt is reëel. Daar willen wij de ogen niet voor sluiten. Belangrijk vinden wij dan ook hoe wij allereerst kunnen bijdragen aan het voorkomen van pestgedrag.

Als er schermutselingen zijn tussen kinderen proberen we allereerst de kinderen zelf tot een oplossing te laten komen. Op het moment dat een van de kinderen verliezer/zondebok wordt, heeft dit kind recht/de plicht om zijn/haar juf of meester in te schakelen. De leerkracht zal altijd beide partijen bij elkaar brengen en een gesprek voeren, om zo ruzie en pesterijen op te lossen. Samen worden haalbare afspraken gemaakt.

Stappen die wij nemen bij (vermoedelijk) pestgedrag:

Stap 1: Gesprek met het 'slachtoffer' en/of anderen (ouders van het 'slachtoffer' worden ook altijd ingelicht)

Stap 2: Gesprek met leerlingen van de groep en/of subgroepen

Stap 3: Het probleem duidelijk maken

Stap 4: De verantwoordelijkheid delen

Stap 5: De leerlingen naar ideeën vragen

Stap 6: De verantwoordelijkheid overdragen

Stap 7: Evaluatie; volgend gesprek

Uitgangspunten: straffen helpt niet, het slachtoffer kan het niet alleen doorbreken, de verantwoordelijkheid ligt bij de groep, etikettering vermijden.

De coördinator of de leerkracht voert dit uit. Pestincidenten en de evaluaties van de gesprekken worden in Parnassys gezet.

Wanneer een kind (kinderen) in herhaling blijft vallen, worden de ouders ingelicht en proberen school en ouders samen te werken aan een bevredigende oplossing en een gedragsverbetering te bewerkstelligen. De leerkracht biedt altijd hulp (in woord en gebaar) aan het gepeste kind, maar begeleidt ook de pester(s).

Als het school en ouders niet lukt het pestgedrag te laten stoppen, kan een externe veiligheidscoördinator worden ingeschakeld.